

§ Porady prawne z myślą o Tobie

Napisano dnia: 2019-11-04 14:01:44

Wielu z nas w swoim życiu ma kontakt z salą sądową. Bywa, że już sama ta sytuacja wywołuje ogromny stres i powoduje, że czujemy się nieporadni, a wręcz zagubieni. Wrocławska adwokat, mecenas Izabela Baran, fachowymi publikacjami postara się wesprzeć naszych czytelników w różnych sprawach, z którymi może zdarzy im się zetknąć. Chętnie też odpowie na pytania, które prosimy kierować na nasz adres e-mailowy: redakcja@dkl24.media.pl

Czy zachówek zawsze się należy?

Najlepiej zacząć artykuł od wskazania, kiedy zachówek nie przysługuje. Zachówek nie należy się wtedy, gdy spadkobiercy otrzymali swój udział spadkowy w ramach spadkobrania lub w postaci darowizny czy zapisu windykacyjnego, jeżeli nabyty składnik majątku spadkodawcy przewyższa należny im zachówek lub jest mu równy. Jeżeli jest odwrotnie uprawniony do zachowku może ubiegać się o zapłatę na jego rzecz różnicy (dysproporcji) w celu pokrycia należnego mu zachowku.

Są też sytuacje, kiedy zobowiązany do zapłaty zachowku w postępowaniu sądowym może próbować bronić się przed jego zapłatą, dochodząc do oddalenia powództwa w całości lub w części.

Jedną z możliwości uniknięcia zapłaty zachowku jest wydziedziczenie przez spadkodawcę osoby, która w ocenie spadkodawcy jest niegodna dziedziczenia. Wydziedziczenia można dokonać w testamencie. Aby dokonać skutecznie wydziedziczenia należy również podać jego przyczynę. Polega to na wskazaniu w treści testamentu, dlaczego dana osoba jest niegodna dziedziczenia.

Następną z możliwości uniknięcia zapłaty zachowku, kiedy w skład majątku spadkodawcy wchodzi nieruchomości, jest zawarcie za życia spadkodawcy umowy dożywocia. Z tym że umowa taka musi być realizowana przez osoby, które ją zawarły i nie może być czynnością zawartą dla pozor. Obecnie orzecznictwo zawarcie takiej umowy różnie traktuje. A sądy w sprawie o zachówek każdorazowo badają, czy umowa taka rzeczywiście była realizowana. Część orzecznictwa uważa, że skoro umowa była wykonywana, to zachówek się nie należy. Druga grupa traktuje zawarcie takiej umowy jako obejście przepisów prawa w celu pokrzywdzenia najbliższych dla spadkodawcy osób. Niemniej jednak w przypadku umowy dożywocia, jeżeli umowa taka była realizowana, mamy duże szanse, że sąd w sprawie o zachówek oddali powództwo.

Kolejną z możliwości jest uczynienie za życia spadkodawcy darowizny, ale na rzecz osoby, która nie dziedziczy po spadkodawcy. Darowizna winna być również dokonana przed więcej niż dziesięciu laty, licząc wstecz od daty śmierci spadkodawcy.

W sprawie o zachówek występuje również przedawnienie. Żądanie zapłaty zachowku przedawnia się z upływem 5 lat od momentu otwarcia spadku. Pierwszym takim terminem jest dzień śmierci spadkodawcy. W sytuacji, gdy spadkodawca sporządził testament, termin 5-letni możemy liczyć od momentu otwarcia i ogłoszenia testamentu, jeżeli miała miejsce sprawa sądowa o stwierdzenie nabycia spadku.

Następna z możliwości, choć znacznie mniej skuteczna, jest powoływanie się przez pozwanego w sprawie o zachówek na zasady współżycia społecznego. Przepisy prawa dopuszczają także możliwość

tzw. miarkowania zachowku, innymi słowy jest to próba zmniejszenia kwoty zachowku, polegająca na dążeniu do tego, aby sąd zasądził od pozwanego zachowek w niższej kwocie.

adwokat Izabela Baran

Kancelaria Adwokacka
pl. Solidarności 1/3/5 lokal 516
53 - 661 Wrocław
tel. 882 564 242
izabelabaran.pl/